

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
fődszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Városi közgyűlés.

A hosszas szünet után f. hónap 29-ikén és 30-án tartotta meg a törvényhatósági bizottság őszi rendes közgyűlését. A közgyűlésen *Domahidy Elemér* főispán elnökölt. A bizottsági tagok közepes számban jelentek meg, de mégsem annyian, hogy a névszerinti szavazásokat megejthették volna.

Domahidy Elemér főispán délután 3 órakor megnyitván a közgyűlést üdvözli, a közgyűlés tagjait és meleg szavakban emlékszik meg néhai *Komlóssy Arthur* törvényhatósági bizottsági tagról, ki néhány évig a város főjegyzője is volt és városunk közügyei intézésében tevékeny részt vett. Ugyancsak kegyelettel emlékszik meg a törvényhatósági bizottság elhunyt tagjairól: Koszorus Lajosról, Fried Emilről és Zöld Mihályról. A közgyűlés az elhalálozások felett részvétének ad kifejezést és az elhunytak emlékezetét és érdemeit feljegyzni a város évkönyvébe.

Ezek után előterjesztett a polgármesteri évi jelentés 1909-ről, továbbá ugyancsak ez év június, július és augusztus haváról, melyeket a közgyűlés tudomásul vett és az 1909. évi jelentést kinyomatni rendelte.

Következett *Kovács József* polgármesternek dr. Révi Nándor biz. tag interpellációjára adott válasza a csatornázás ügyében. A polgármester elmondja, hogy a Révi Nándor dr. által jelzett állítólagos sérelmeket és hibákat a szakértők megvizsgálták és hibát nem találtak. A vállalkozók eleget tettek kötelezettségeiknek. Ugyancsak válaszolt a polgármester *Révi Nándor* dr. azon interpellációjára, melyben a forgalmi akadályokról tesz panaszt. A polgármester felvilágosította *Révi Nándor* drt., hogy a forgalmi akadályokról panasz nem érkezett be. Az interpelláció egyéb pontjaira a polgármester a jövő közgyűlésen fog válaszolni, amit a közgyűlés tudomásul vett.

Ismét *Révi Nándor* dr. interpellál a homok-kerti utnyítás ügyében. A polgármester a jövő közgyűlésen adja meg a választ az interpellációra, amit a közgyűlés tudomásul vett.

A világitási vállalat alkalmazottai részére nyugdíjszabályzatot készített. A minisztériumnak némi kifogása volt egy-két szakasz ellen. A tanács a miniszter megjegyzései szerint javította ki a szabályzatot és azt most a közgyűlés elé terjeszti, melyet az elfogadott.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreczeni országos tanítói árvaház kibővítését rendelvén el, a várostól 900,000 darab téglát kér építésre. A jog- és pénzügyi bizottság javaslatával szemben a tanács nem javasolja a téglát megszavazását, mivel a város az árvaház építése alkalmából telekadományozással nagy áldozatot hozott ezen célra. Ily értelemben határozott a közgyűlés.

Nyitra város átíratát a fogoly és fácántojások védelme ügyében pártoló felirattal támogatja a közgyűlés, valamint Versecz városnak a bornyilvántartás eltörlésére és a borok értékesítésére vonatkozó átíratát is.

A tiszántuli ref. egyházkerület elnöksége megkereste a várost a főiskolai internátus segélyezése ügyében. A közgyűlés, tekintettel az emberbaráti célra, az internátus fenntartási költségeibe 5000 korona állandó évi segélyt szavazott meg.

A közgyűlés harmadszori szavazattal elhatározta a Hüvelyes-utca 5. számú ház megvételét ellenben 11 szavazást a városnak felajánlott telkek megvételére a bizottsági tagok elégtelen száma miatt a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzte ki.

Ezután bemutattatott a tanács javaslata, melybe a rendőrkapitányi és az ezen választás folytán megüresedő rendőrfogalmazói állás betöltésének ügyét le kívánja venni a napirendről, miután az új szervezeti szabályzat jóváhagyása nem volt kihirdetve. Freund Jenő dr. és Bacsó Dezső dr. a választás megejtése mellett érvel, mire Domahidy Elemér főispán bejelenti, hogy a kinevezés jogát az esetben sem fogja gyakorolni, ha ezen ügyet a közgyűlés le is veszi a napirendről. Ezek után a közgyűlés a tanács halasztási javaslatát elfogadta.

A közgyűlés a debreczeni színész-iskola részére 600 korona segélyt, a debreczeni Zenedének pedig 1911. évre 8000 koronát szavazott meg, végül a debreczeni zene-konzervatóriumnak 500 kor. segélyt adott oly módon, hogy a város által ajánlandó 10 növendék ingyen tanításban részesül. A közgyűlés elfogadta a tanács ama előterjesztését, hogy a Dégenfeld-téri rozoga óvóépület helyett építsen új óvót és ezen célra a József kir. h.-u. 64. és 65. számú házastelkeket szerezze meg.

A város megvette a Piac-utca 11-12. sorszámú házat és ennek vételára fejében 157,000 korona függő kölcsönre volna szüksége. Az ajánlatok között legolcsóbb az Alföldi Takarékpénztár ajánlata, ellenben a jog- és pénzügyi bizottság nézete szerint az Ipar- és Kereskedelmi-bank kölcsöne előnyösebb. Kisebb vita után a közgyűlés azt határozta, hogy az Ipar- és kereskedelmi-bankkal köti meg a kölcsönt, ha ez 5% mellett adja, ellenesetben az Alföldi Takarékpénztár ajánlatát fogadja el.

A városi tanács a kataszteri munkálatokra 70,000 koronát kér. A közgyűlés az összeget megszavazta, azonban az eddig elkövetett mulasztásokra a miniszter figyelmét felhívja és arra orvoslást kér.

A közgyűlés ezután áttért az 1911. évi költségvetés

tanonciskolai irodaszolgát azonban elutasították. A közgyűlés 6 óra után véget ért. A hitelesítő közgyűlést a főispán október 3-án délután négy órára tűzte ki.

Tüdőbetegek szanatóriumának elhelyezése.

Városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlése annak idején elhatározta, hogy a városunkban felállítandó tüdőbetegek szanatóriumát a Nagyerdőn, a Nyulás tájékán építi fel. A belügyminiszter most leirt a városhoz, hogy ezen helyet különböző okokból nem találja célszerűnek, hanem elfogadna egy oly határozatot, mely a szanatórium helyéül az Apafáját jelölné ki.

Midőn elsősorban szóba került a szanatórium elhelyezésének kérdése, lapunk hasábjain mi amellet szólaltunk fel, hogy a szanatórium építésére legalkalmasabb hely volna a *Haláp*. Elmondtuk akkor, hogy a Nagyerdő közelében nem látszik szerencsés gondolatnak a szanatórium elhelyezését már csak azért sem, mert a Nagyerdő forgalmát nekünk emelnünk kell, már pedig a szanatóriumnak az erdő környékén való elhelyezése ellen a villatulajdonosok felszólaltak és többé-kevésbé elfogadható érvekkel bizonykodtak, hogy üdüléseiket veszélyeztetné a szanatóriumnak ott történő felépítése. Igaz ugyan, hogy az aggodalom egy kissé tisztázott volt, mert elvégre is a Nyulás jó messze fekszik a nyaralóteleptől, másrészt azonban akár az *Apafáját*, akár a *Halápot* vesszük, mindkettő alkalmasabb a szanatórium elhelyezésére.

Az *Apafája* azonban nagyon messze van, nem esik vasutvonalba és a betegeket oda tengelyen kellene szállítani, ami nemcsak alkalmatlan volna, de az amugy is elgyöngült betegekre a poros út, a kocsirázás káros volna. Ellenben a *Haláp* a vasut mentén fekszik, mindenfelől megközelíthető és a betegek oda szállítását minden nagyobb kényelmetlenség és veszedelem nélkül. A szanatórium itt ozondus, erdős helyen épülhet, az egész környék pormentes és csöndes.

A városnak van ott földbirtoka, a hely megszerzése tehát nem ütközik nehézségbe és így nincs okunk kételkedni, hogy városunk törvényhatósági bizottsági ülése a szanatórium helyét a *Halápon* fogja kijelölni.

Elvi jelentőségi döntvények és rendeletek.

Közutak jellegének megállapítása. Annak megállapítása, hogy valamely utterület az 1890. évi I. t.-c. 1. szakaszában, illetve az 1894. évi XII. t.-c. 36. szakaszában körülírt közutak, illetve mezei közös üdülőutak közé sorolandó: a közigazgatási hatóság jogkörébe tartozik. A közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik az is, hogy az ily közuton a szabadközlekedési akadály elhárítása iránt intézkedjék. A közigazgatási hatóság által az út megnyitása iránt tett intézkedésével elkövetett magánjogi sérelem elbírálása a rendes bíróság hatáskörébe tartozik. (A hatásköri bíróság 1909. évi 41. sz. határozata.)

Községi szabályrendeletet csak tizenöt napig kell közszemlére kitenni. A belügyminiszter 123,703—1910. sz. a. Cs. vármegye alispánjához a következő rendeletet intézte: A járási főszolgabíróval egyezően hozott határozatát, amellyel M. község képviselőtestületét utasította, hogy a község képviselőtestülete által alkotott husvágási szabályrendeletet 30 napig tegye közhírré, a község előljárósága által beadott kérelem folytán felülvizsgálván, azt az annak alapjául szolgáló főszolgabíró határozattal együtt megsemmisítem. Mert a szabályrendelet, mint az azt megállapító hatósági testület stb. akaratnyilvánítása lényegében szintén határozat, csak hogy nem konkrét ügyre vonatkozó, hanem állandó szabályalkotó határozat: ennél fogva az 1901. XX. t.-c. 6. szakaszának az a rendelkezése, amely fö-

lebbvitel határidejét bármely közigazgatási ügyben, bármely foku határozat ellen 15 napban állapítja meg, a szabályrendeletekre is vonatkozik, s általában az 1886. XXII. t.-c. 27. szakaszának a községi szabályrendeletek elleni fölebbezés határidejét 30 napban megállapító rendelkezése hatályon kívül helyezettnek tekintendő. S természetes, hogy a szabályrendeletet így közszemlére is csak 15 napig kell kitenni, mert a közszemlére tétel a fölebbviteli határidővel olyan szoros kapcsolatban van, hogy annak a fölebbviteli határidő lejáratá után való folytatása — mint az 1886. XXII. t.-c. 110. és 112. szakaszai értelmében hozandó határozatokra nézve azt a 49.683—1904. B. M. számú körrendelet már ki is jelentette — felesleges és céltalan.

Kivándorlók átszöktetése. Utlevélnélküli kivándorlónak kioktatása arra, hogy a határon átszöktető kísérőt hol találhat, az 1909. évi II. t.-c. 41. §-ába ütköző kihágást képez. A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 1836 sz. határozata.

A külső cseléd gyógyittatása. Az 1907. évi XLV. t.-c. 28. §-ának az a rendelkezése, hogy a gazda külső cselédjét 45 napig tartozik házilag gyógyittatni és hogy e jogszabály a kórházi ápolásra vonatkozó törvények rendelkezéseit nem érinti, akként értelmezendő, hogy a gazdának ugy az idézett törvényen, mint az 1898. évi XXI. t.-c. cikkben alapuló fizetési kötelezettsége együttvéve 45 napon túl nem terjed. A m. kir. közigazgatási bíróság 1910. évi 3335 sz. határozata.

Szándékos betegségért is jár ápolási díj. A munkásbiztosító pénztár igényjogosult tagjáért a kórházi ápolási költségeket 28 napra terjedőleg abban az esetben is köteles viselni, ha a tag betegségét szándékosan okozta. A m. kir. közigazgatási bíróság 1910. évi 1861 sz. határozata.

Mirek.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter a közgyűlés ama határozatát, melyben a szépitési és kisajátítási alap terhére 1.000,000 korona függő kölcsön felvételét mondotta ki, elvben jóváhagyta.

— **Lányok küldöttsége a polgármesternél.** A polgármesteri szobát a hét elején egy viruló deputáció töltötte be. Városunk uri leányai jelentek meg polgármesterünknel. A küldöttség szónoka *Urger Erzsike* formás beszéd kíséretében arra kérte a polgármestert, hogy hatna oda befolyásával, hogy jégpálya létesíttessék a korcsolyázók részére. A polgármester szívesen fogadta a küldöttségeket megígérte, hogy igyekezni fog a küldöttség óhaját teljesíteni.

— **Kitüntetés.** A szegedi országos szőlő- és bortermelő kiállítás zsürije Török Gábor erdőmestert homoki boriért arany-éremmel tüntette ki.

— **Az önkéntes-iskola áthelyezése.** A debreczeni 61-ik gyalogezred önkéntes iskoláját Fehértemplomba helyezték át. A debreczeni fiukat kétségkívül kellemetlenül érinti ez a rendelkezés, miért most már kénytelenek az önkéntesi év tartamára a városból eltávozni.

— **Pályázatok eredménye.** Városunk főispánja tudvalevőleg pályázatot hirdetett a rendőrkapitányi és rendőrfogalmazói állásra. A rendőrkapitányi állásra pályáztak: Komlóssy Pál dr., Mile Pál és Ozory István tb. rendőrkapitányok, továbbá Nagy Elek nyugalmazott huszárszázados (Pozsony), Kovács Béla határ rendőrségi fogalmazó (Bártfa), dr. Bezerédy Jenő állami rendőrségi díjnok. A fogalmazói állásra pályáztak: Budaházy Jenő, dr. Vásáry István, Harsányi Imre dr. közigazgatási gyakornokok és dr. Bezerédy Jenő államrendőrségi díjnok (Budapest).

— **Személyi hir.** Vargha Elemér dr. tanácsnok szabadságáról hazaérkezett és ügyosztálya vezetését átvette.

— **Gondnoksági ülés.** A debreczeni tanyai állami elemi iskola gondnoksága f. hónap 26-ikán ülést tartott **Kovács József** gondnoksági elnök elnöklésével, melyen folyó ügyeket intéztek el.

8086/1910. eln.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város igazoló választmánya által városunk legtöbb adót fizető tagjainak 1911. évre szóló névjegyzéke egybeállítván, ezen névjegyzéket az 1886. évi XXI. t.c. 28. §-ának rendelkezéséhez képest alólirott naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettem.

Erről az érdekelteket annak megemlítésével értesítem, hogy a névjegyzék a városi főjegyző hivatalos kelyiségében a hivatalos orák alatt (délelőtt 8—1 óráig) megtekinthető s az az elleni rányuló észrevételek vagy írásbeli felebezések a közszemlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók.

Debreczen, 1910 szeptember 24.

Kovács József,
polgármester.

7775/10,319/11,006/11,007—1910.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémiánál Debreczen sz. kir. városnak 1910—1911. tanévre egy alapítványi ingyenes helye üresedésbe jövén, felhivatnak azon debreczeni születésű és illetőségi ifjak, akik a debreczeni gazdasági akadémiába hallgatókul felvéve vannak s az alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó 1910. év október hó 5-ig a városi tanácshoz adják be.

Debreczen, 1910 szeptember 8.

A városi tanács.

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen multjából.

Irta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetéről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő o o tollal. o

Ára **3 korona.**

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyesületeknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlevéltár).

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betüerebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.